

تجلی حکمت متعالیه و فلسفه و عرفان اسلامی بر سازمان فضایی مساجد عصر صفوی
(نمونه موردی مسجد شیخ لطف الله، مسجد امام اصفهان)

ایوب ناصری^۱، حسن سجادزاده^۲

۱- دانشجوی کارشناسی ارشد دانشگاه آزاد کرمانشاه

۲- عضو هیأت علمی دانشگاه بوعلی سینا همدان

The Expression of Transcendent Wisdom and Philosophy and the Islamic Mysticism the
Organism Spacical of Mosques on Safavid Era

(Case Study: Sheikh Lotfollah Mosque, Imam Mosque)

Ayuob naseri¹, Hasan sajadzade²

1- MA Student of Architecture, Islamic Azad University, Kermanshah, Iran

2-Faculty Member, Universitybu Ali Sina, Hamedan, Iran

تجلی حکمت متعالیه و فلسفه و عرفان اسلامی بر سازمان فضایی مساجد عصر صفوی
(نمونه موردی: مسجد شیخ لطف الله، مسجد امام اصفهان)

چکیده

مساجد نیز همچون سایر عناصر معماری و هنر ایرانی همگی جلوه ای از اندیشه، عرفان، فلسفه اسلامی، دیدگاه ایرانی درباره هستی و جهان و مکانی برای پیوند میان صورت و معنا بوده اند. هنر ایران ساحت ظاهر عناصر متعالی نهفته در باور اسلامی- ایرانی را شکل داده و صورتی زمینی برای درک آن آفریده است. پس از ظهور اسلام، معماران مسلمان سعی نموده اند تا از اصول و اعتقادات اسلامی در آثار خود بهره گرفته و هنری را ارائه دهند که از امور عبادی و اعتقادی آنها شکل گیرد. موضوع مقاله حاضر در رابطه با "تأثیر حکمت متعالیه و فلسفه و عرفان اسلامی و با اتکاء به نظر اندیشمندان درباره معماری ایران در عصر صفوی" که شهر اصفهان را به عنوان مدینه ای تمثیلی از فلسفه اسلامی - ایرانی قلمداد نموده اند، سعی نموده در این راستا به این شاخص از معماری اسلامی توجه شود. که این شاخص به شکل نظری و با استناد به اسناد، کتابها و متون دینی مورد مطالعه قرار گرفته است، به صورت عملی نیز با توجه به مشاهدات عینی در دو بنای مهم عصر صفوی شهر اصفهان، مسجد شیخ لطف الله و مسجد امام و ساختار معمارانه این مساجد و همنشینی آنها با اسفار اربعه و چهار عالم عرفانی مورد بررسی قرار گرفته است.

کلمات کلیدی

حکمت متعالیه، معماری اصفهان، اسفار اربعه، عوالم عرفانی، مسجد شیخ لطف الله، مسجد امام